

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/639/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110245355
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1110245355.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: BPS PARK, a.s., so sídlom Cintorínska 2, Bratislava, IČO:35 688 025, zast. Advokátska kancelária Pastierik, s.r.o., Továrnská 6, Bratislava, proti odporcovi: Mestská časť Bratislava- Staré Mesto, Vajanského nábrežie 3, Bratislava, IČO: 00 603 147, zast. Mgr. Juraj Švec, advokát so sídlom Bajkalská 2/A, Bratislava, o zaplatenie 938.407,51 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. 05. 2012, č. k. 11C/214/2010-144 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh odporcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konaní vedených na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/275/2009 a sp. zn. 12C/45/2012.

Navrhovateľ sa v predmetnej veci návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 18. 11. 2010 a doplnený podaním zo dňa 07. 12. 2010, domáha voči odporcovi zaplatenia istiny vo výške 938.407,51 Eur, titulom náhrady škody vo forme ušlého zisku, z dôvodu zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone samosprávy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Návrh na prerušenie konania odporcu odôvodnil tým, že rozpočtová organizácia odporcu, VEPOS Bratislava- Staré Mesto, a spoločnosť BRATISLAVSKÁ PARKOVACIA SLUŽBA, s.r.o. (predchodca navrhovateľa), uzatvorili dňa 21. 09. 2005 nájomnú zmluvu č. 72/05, predmetom ktorej boli časti miestnych komunikácií slúžiacich pre státie motorových vozidiel a parkoviská prilahlé k týmto komunikáciám, v počte 2.366 parkovacích miest. Účelom nájmu, ktorý bol dohodnutý na dobu 20-tich rokov, bolo zabezpečenie parkovacej politiky na území mestskej časti. Nájomné bolo dohodnuté na sumu 10,12 Eur ročne za 1 m² prenajatého parkovacieho miesta. Zmluva bola postupne menená dodatkami, ktorými sa rozšíril počet parkovacích miest a vzala sa na vedomie zmena obchodného mena nájomcu. Uznesením č. 124/2008 zo dňa 04. 11. 2008 miestne zastupiteľstvo zrušilo uvedenú rozpočtovú organizáciu s tým, že všetky práva a povinnosti prešli na jej zriaďovateľa (odporcu). Odporca v procesnom postavení navrhovateľa podal dňa 08. 12. 2009 žalobu vo veci ochrany vlastníckeho práva podľa § 126 Občianskeho zákonníka proti neoprávnenému užívaniu častí miestnych komunikácií III. a IV. triedy, nachádzajúcich sa v kat. úz. Staré Mesto (žaloba o vypratanie časti nehnuteľností). Konanie v tejto veci je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/275/2009. Hmotnoprávnym základom tejto žaloby je skutočnosť, že nehnuteľnosť (časti miestnych komunikácií III. a IV. triedy, na ktorých sa nachádzajú parkovacie státi) užíva BPS PARK a.s. bez právneho dôvodu, t.j. neoprávnené, nakoľko nájomná zmluva č. 72/05 je podľa názoru mestskej časti absolútne neplatná. Z uvedeného má odporca za to, že navrhovateľ užíva predmetné nehnuteľnosti nelegálne, bez právneho titulu, a v dôsledku tohto nemožno uvažovať o žiadnom ušlom zisku. V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/275/2009 sa rieši, aj keď len prejudiciálne, právna otázka, ktorá má zásadný vplyv na posúdenie oprávnenosti nároku navrhovateľa uplatňovaného v

súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 11C/214/2010. Odporca tiež poukázal na to, že pod sp. zn. 12C/45/2012 je vedené ďalšie súdne konanie, v ktorom sa navrhovateľ žalobou podanou dňa 02. 02. 2012 domáha voči odporcovi určenia platnosti nájomnej zmluvy, ktorá tvorí právny základ legálnosti podnikania navrhovateľa a je právnym titulom, z ktorého navrhovateľ odvodzuje nárok uplatňovaný v tomto konaní. V záujme jednotného posúdenia predbežnej otázky platnosti nájomnej zmluvy č. 72/05 a hospodárnosti súdnych konaní je podľa odporcu potrebné konanie prerušiť do právoplatného skončenia konaní vedených pod sp. zn. 12C/275/2009 a sp. zn. 12C/45/2012.

Prvostupňový súd rozhodnutie o zamietnutí návrhu odporcu na prerušenie konania odôvodnil tým, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. závisí od úvahy súdu a je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť. Ak súd konanie podľa uvedeného ustanovenia nepreruší, neodníme účastníkovi konania možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) O.s.p. pri fakultatívnom prerušení konania má súd najprv zvážiť možnosť iných vhodných opatrení, a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení konania má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo. Pri fakultatívnom prerušení konania (na rozdiel od obligatórneho prerušenia konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.) súd nemusí konanie prerušiť ani vtedy, keď prebieha iné občianske súdne konania, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre výsledok konania. Ak sa však rozhodne, že konanie nepreruší a neurobí ani iné vhodné opatrenie, danú otázku - pre výsledok konania zásadného významu - si musí rozriešiť sám (v podobe rozhodnutia prejudiciálnej alebo predbežnej otázky). Riešenie predbežnej otázky súd nevyjadrí formou výroku, ale sa prejaví v spôsobe rozhodnutia o návrhu vo veci samej; toto riešenie má byť rozvedené iba v odôvodnení rozhodnutia. Predmetom konania v tejto veci je nárok na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá mu mala byť spôsobená prijatím novely všeobecne záväzného nariadenia obce č. 5/2004, ktorou odporca mal nezákonným spôsobom zasiahnuť do podnikania navrhovateľa tým, že si nezákonne mal prisvojiť kompetenciu určovať maximálnu cenu služby nad rámec ust. § 5 zák. č. 18/1996 Z.z. o cenách. Medzi predpoklady, ktoré bude musieť súd v tomto osobitom konaní skúmať, patrí existencia/neexistencia nezákonného zásahu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným zásahom. Je síce pravdou, že výška škody závisí aj od určenia platnosti/neplatnosti nájomnej zmluvy č. 72/05, avšak v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/275/2009, v ktorom súd bude posudzovať existenciu zákonných predpokladov pre vypratanie nehnuteľnosti, resp. jej časti, sa súd touto otázkou bude zaoberať len ako prejudiciálnou. Ide o žalobu na vypratanie nehnuteľnosti, nie určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c) O.s.p. Naviac predmetom konania vedeného pod sp. zn. 12C/275/2009 je len časť nehnuteľností v údajne nezákonnom nájme navrhovateľa, z čoho potom vyplýva, že táto skutočnosť môže mať vplyv len na výšku škody v tomto konaní a nie na jej právny základ ako taký. Z ustanovenia § 135 ods. 1, 2 O.s.p. vyplýva, že súd nie je pri svojom rozhodovaní viazaný vyriešením prejudiciálnej otázky iným súdom, a uvedené nie je ani dôvodom pre prerušenie konania. Otázku platnosti nájomnej zmluvy, ktorá sa v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/275/2009 rieši tiež len ako prejudiciálna otázka, si môže súd v tomto konaní rovnako prejudiciálne vyriešiť sám s tým, že prejudiciálnym vyriešením tejto otázky iným súdom nie je viazaný. Naviac, aj keď by dal súd v konaní pod sp. zn. 12C/275/2009 vypratať časť prenajatých nehnuteľností, samo o sebe to neznamená, že zvyšná časť nehnuteľnosti nebola užívaná oprávnené a škoda v tejto časti mohla vzniknúť. O to viac sa bude musieť súd (napriek tomu, že sa tým zaoberá súd aj v inom konaní) vysporiadať s rozsahom oprávnenosti užívania prenajatých nehnuteľností a bude musieť sám sa vysporiadať (okrem iných) aj s otázkou platnosti uzavretej nájomnej zmluvy. Navrhovaným prerušením konania by preto nedošlo ani k hospodárnosti predmetného konania, ktorá je hlavným dôvodom na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Súd prvého stupňa tiež zdôraznil, že navrhovateľ si v tomto konaní uplatňuje náhradu škody vyplývajúcu zo zák. č. 514/2003 Z.z., a nie nárok z porušenia zmluvnej povinnosti, napr. nájomnej zmluvy č. 72/05. Teda zákonné predpoklady, ktorými sa bude musieť súd v tomto konaní vysporiadať sú odlišné od predpokladov, keď by išlo o nárok na náhradu škody spôsobenej porušením zmluvnej povinnosti. Predmetom dokazovania v tejto veci budú preto iné skutočnosti než tie, ktoré sa dokazujú v konaní vedenom pod sp.z n. 12C/275/2009 (okrem otázky platnosti nájomnej zmluvy č. 72/05, pokiaľ pôjde o posudzovanie prípadnej výšky škody), pričom však túto skutočnosť si môže súd prvého stupňa zistiť v rámci dokazovania a prejudiciálneho posúdenia aj sám, bez ohľadu na prebiehajúce konanie vo

veci vypratania nehnuteľností. Uvedené platí aj pre konanie vedené pod sp. zn. 12C/45/2012, v ktorom sa rovnako rieši otázka platnosti nájomnej zmluvy. Ak by súd prijal závery odporcu o dôvodnosti návrhu na prerušenie konania, tak by muselo byť predovšetkým prerušené konanie sp. zn. 12C/275/2009 pre prebiehajúce konania sp. zn. 12C/45/2012, z rovnakého dôvodu. Z podrobne popísaných dôvodov mal súd prvého stupňa za to, že prerušenie konania by nebolo hospodárne a nezodpovedalo by zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní, nakoľko otázku, pre ktorú by malo dôjsť k prerušeniu konania, si môže, resp. aj bude musieť bez ohľadu na výsledky konania sp. zn. 12C/275/2009, vyriešiť súd prejudiciálne aj v tomto konaní, aj keď sa v prvom rade bude musieť zaoberať otázkou existencie nezákonného zásahu orgánu samosprávy do práv navrhovateľa.

Proti uvedenému uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie, ktorým žiadal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že súd konanie vedené pod sp.z n. 112C/214/2010 podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. preruší do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/275/2009 a právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/45/2012. Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia. Namietal, že prvostupňový súd svojim rozhodnutím nadradil zásadu rýchlosti konania nad princíp právnej istoty účastníkov konania. Otázka platnosti, resp. neplatnosti nájomnej zmluvy č. 72/05 sa rieši v štyroch konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/275/2009, 11C/214/2010, 10C/44/2010 a 12C/45/2012, ktoré majú totožný okruh účastníkov konania, len v rozdielnom procesnom postavení. V súdnych konaniach sp. zn. 12C/275/2009, 11C/214/2010, 10C/44/2010, sa má vyriešiť otázka platnosti nájomnej zmluvy ako prejudiciálna a v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/45/2012 sa súd touto otázkou zaoberá ako meritórnou. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 10C/44/2012 je náhrada škody spôsobená porušením zmluvnej povinnosti a uvedené konanie súd aj bez návrhu prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 12C/275/2009, z dôvodu, že v tomto konaní sa rieši otázka podstatná pre rozhodnutie vo veci. Pokiaľ by sa odporca proti neprerušeniu konania neodvolal, jestvovala by dôvodná hrozba vzniku situácie, ktorá by bola v rozpore s princípom právnej istoty, ako aj so zásadou účinnej ochrany práv účastníkov konania, keď súd v každom z uvedených konaní, v súlade so svojou právomocou, rozhodne o tej istej spornej otázke (platnosť, resp. neplatnosť nájomnej zmluvy č. 72/05). Prerušenie konania je preto aj v záujme jednotného posúdenia spornej otázky, a to až do právoplatného skončenia konaní vedených pod sp. zn. 12C/275/2009 a sp. zn. 12C/45/2012, nakoľko odôvodnenie rozsudku v právnej veci sp. zn. 12C/275/2009 by vytvorilo pevný základ pre právnu istotu účastníkov konania a výrok vo veci sp. zn. 12C/45/2012 by bol v zmysle ust. § 159 ods. 2 O.s.p. záväzný aj pre súd v tomto konaní. Odvolateľ tiež vyčítal nezohľadnenie časového hľadiska jednotlivých konaní a vzájomný vzťah medzi určovacími žalobami a žalobami na plnenie vo vzťahu k prekážke litispendencie, nakoľko, ak sa podá žaloba na plnenie (v danom prípade žaloba na vypratanie nehnuteľností), táto tvorí v zmysle § 83 O.s.p. prekážku pre určovaciu žalobu (sp. zn. 12C/45/2012), pretože rozhodnutie súdu o povinnosti plniť konzumuje aj predbežnú otázku určenia platnosti či neplatnosti právneho vzťahu, ktorý je predpokladom takéhoto plnenia. Poukázal tiež na skutočnosť, že navrhovateľ v konaní sp. zn. 12C/45/2012 nepreukázal naliehavý právny záujem na určení platnosti nájomnej zmluvy. K namietaným nesprávnym skutkovým zisteniam uviedol, že v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/275/2009 sa jedná o vypratanie všetkých parkovacích miest, ktoré by mali byť podľa absolútne neplatnej nájomnej zmluvy predmetom nájmu a súd nemôže rozhodnúť len o vyprataní časti prenajatých nehnuteľností. Záverom odporca zhrnul, že aj procesná možnosť prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. musí vychádzať nielen z formálno-právneho rámca, ale musí byť aj v súlade s princípmi občianskeho súdneho konania, a tiež so všeobecnými princípmi právneho štátu, v kontexte ktorých je princíp právnej istoty a hospodárnosti konania nadradený zásade rýchlosti súdneho konania.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu nevyjadril.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa § 111 ods. 1 O. s. p. ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (§ 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.). Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu per ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní.

Podľa § 135 ods. 2 O.s.p. inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Odvolačný súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s vyčerpávajúcim odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, obmedzil odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p.

Okrajovo druhostupňový súd poznamenáva, že na závere súdu prvého stupňa o tom, že posúdenie prejudiciálnej otázky platnosti nájomnej zmluvy v konaní o vypratanie nehnuteľnosti nemá žiaden vplyv na rozhodnutie súdu v tejto veci (a už vôbec nevytvorí pevný základ pre právnu istotu účastníkov konania, ako nesprávne argumentuje odporca v odvolaní), a ani prípadné pochybenie v skutkovom zistení, ohľadom rozsahu parkovacích miest, ktoré majú byť predmetom vypratania, tento právny úzus neovplyvnia. Čo sa týka návrhu odvolateľa na prerušenie konania do právoplatného skončenia neskôr začatého konania vedeného pod sp. zn. 12C/45/2012, o určenie platnosti nájomnej zmluvy, v tomto smere si odporca sám protirečí, keď na jednej strane tvrdí, že neprerušenie konania by bolo nevhodné a na druhej strane sám uvádza, že v danom konaní nie je splnený jeden zo základných procesnoprávných predpokladov určovacej žaloby, a to naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ktorý bráni meritórnemu preskúmaniu veci samej.

Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.